

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

چهارم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	آموزش قرآن چهارم دبستان - ۴۰۱
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشورخراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نیاتی و مسعود وکیل با همکاری: محمّد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری و طراح جلد) - ندا عظیمی (طراح گرافیک) - سحر عجمی، ندا عظیمی (تصویرگران) - هاتف همایی (عکاس) - زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده ابعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ دوازدهم ۱۳۹۹
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۰-۱۶۷۴-۵-۹۶۴-۰ ISBN 964-05-1674-0

ما باید قرآن را سرلوحه‌ی همه‌ی کارهای خود قرار دهیم،
و از اُنس با قرآن کریم غفلت نکنیم .

امام خمینی «قُدِّسَ سِرُّهُ»

فهرست

پیش‌گفتار

درس دوم

سوره‌ی تغابُن
آیات ۱ تا ۶
وقف «اَ»

۹

درس اول

یادآوری قواعد سال‌های
گذشته
وقف «اَ»

۱

درس چهارم

سوره‌ی واقعه
آیات ۱ تا ۲۶
داستان‌های حرف‌های آسمانی
وقف «ة»

۲۱

درس سوم

سوره‌ی ابراهیم
آیات ۳۴ تا ۳۸
وقف «هـ، هـی»

۱۵

درس ششم

سوره‌ی اِسراء
آیات ۷۶ تا ۸۳
علامت مدّ

۳۵

درس پنجم

سوره‌ی آل‌عمران
آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
حروف مقطعه

۲۸

درس هشتم

سوره‌ی آل‌عمران
آیات ۳۰ تا ۳۷
داستان حضرت زکریا و مریم

۵۱

درس هفتم

آشنایی با خط قرآن کریم

۴۱

مشخصات دانش آموز

نام و نام خانوادگی:

.....

نام کلاس:

.....

نام مدرسه:

.....

نام معلم:

.....

نشانی مدرسه:

.....

دانش آموزان عزیز!

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگه داری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم؛ چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم. شایسته است این کتاب را در کتابخانه ی خود نگه داری کنید.

درس دهم

سوره ی هود
آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷

۶۴

درس نهم

سوره ی بقره
آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶

۵۸

درس دوازدهم

سوره ی آل عمران
آیات ۳۸ تا ۴۵
داستان حضرت زکریا و یحییٰ

۷۶

درس یازدهم

سوره ی مَلِك
آیات ۱ تا ۱۲
وقف «کَی»

۷۰

درس چهاردهم

سوره ی یوسف
آیات ۶۴ تا ۶۹

۸۹

درس سیزدهم

سوره ی نمل
آیات ۵۶ تا ۶۳

۸۳

درس آخر

سوره ی اسراء

۱۰۱

درس پانزدهم

سوره ی عَبَسَ
آیات ۱ تا ۴۲

۹۵

پیش‌گفتار

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌و آله فرمودند :

خانه‌ای که در آن قرآن بسیار خوانده می‌شود، پُر خیر و برکت است و روزی آن خانواده فراوان می‌شود.

اصول کافی؛ ج ۲، ص ۶۱۰

○ پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی چهارم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد.

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان‌شاءالله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، درصدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن مورد نظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف آن نیز توجه می‌شود.

۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳- به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و هم‌چنین از عبارات کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴- با استفاده از ضبط صوت و نوار آموزشی، دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه نوار می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

۱- همان طور که همه ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می رود که با خواندن روزانه ی قرآن کریم، الگوی شایسته ای برای کودک خود باشید. آن ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه می خواهیم آن گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ ترها بیاموزند.

۲- از فرزندان بخوانید آن چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به صورت شمرده برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و عبارات قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش آموزان نمی خواند، بلکه خود دانش آموزان به کمک آن چه آموخته اند، می توانند عبارات قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.

۳- در هر درس، یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام های قرآنی و ترجمه ی آن ها نیز الزامی نیست؛ ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام ها علاقه مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن ها را سرلوحه ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می کند.

۴- از فرزندان بخوانید داستان های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه ی بیش تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می شود.

۵- برخی از آیات دروس به طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه ها برای مطالعه ی آزاد است و دانش آموزان موظف نیستند ترجمه ی این آیات و هم چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش یابی از این گونه ترجمه ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.

۶- آموزگار فرزندان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هر چه بیش تر فرزندان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندان جویا شوید.

به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، با ایمان، بنده ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه ی ما باشد.

همکار و آموزگار گرامی

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
و کسانی که در راه ما تلاش می کنند، حتماً ایشان را به آن راه ها هدایت می کنیم و قطعاً خدا با نیکوکاران است.

سوره ی عنکبوت، آیه ی ۶۹

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هر چه بیش تر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می نمایم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می شود، ولی امید است در این جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

پیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هر کس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است.

مهم ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش تر شماست.

مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه در نظر گرفته شده است. از این رو، هر درس را طبق بودجه بندی پیش بینی شده طی مراحل زیر آموزش دهید.

جلسه اول

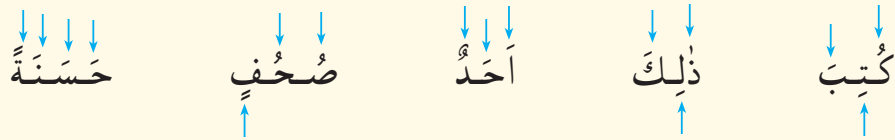
الف - روخوانی و قرائت

۱- پیش خوانی: از دانش آموزان هر میز بخواهید طی چند دقیقه آیات درس را به آرامی برای یکدیگر بخوانند.
۲- روخوانی آیات درس: هر دانش آموز یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را می خواند، اگر دانش آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی کنیم؛ بلکه فرصت می دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.
در این مرحله هر دانش آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده و یا حتی بخش بخش می خواند. در این قسمت آن چه اهمیت دارد، آشنایی دانش آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی

در صورتی که تعدادی از دانش آموزان در خواندن برخی از کلمه ها و ترکیب ها مشکل داشتند، این گونه کلمات یا ترکیب ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات از دانش آموزان بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته جمعی و بخش بخش بخوانند تا در خواندن آن ها تسلط لازم را پیدا کنند. شیوه ی صحیح اشاره کردن به بخش ها به شرح زیر است.

اشاره ثابت: اشاره‌ی ثابت به صداهاى کوتاه، الف کوچک و تنوین، مانند:

اشاره متحرک: اشاره به صداهاى کشیده، حرف ساکن و تشدید که دست مطابق فلش‌ها حرکت می‌کند، مانند:

توجه کنید فلش‌ها محل و شیوه‌ی اشاره کردن را نشان می‌دهد و نباید هنگام تدریس این فلش‌ها کشیده شود. برای کسب اطلاعات بیش‌تر در این مورد، می‌توانید به پیش‌گفتار کتاب آموزش قرآن پایه‌ی سوم ابتدایی کد ۳۰۱ مراجعه کنید.

۳- پخش قرائت، استماع و جمع خوانی: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد هر جمله را بار اول گوش کنند و بار دوم همراه با کتاب گویا (یا نوار) بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت نوار، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکر ۱: آموزگار باید هنگام پخش قرائت، برخط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکر ۲: بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با نوار، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای قرائت الگو را خوب بشنوند.

۴- فردخوانی قرائت آیات درس: از دانش‌آموزان بخواهید هر کدام یک سطر را به صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند نوار بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت‌نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنان‌چه برخی از دانش‌آموزان در خواندن کلماتی مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکال روخوانی عمل کنید.

ب- پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

۱- روخوانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن: پیام قرآنی توسط چند دانش‌آموز مسلط‌تر خوانده می‌شود و هر بار بقیه‌ی دانش‌آموزان به قرائت دسته‌جمعی تکرار می‌کنند، سپس یکی از دانش‌آموزان ترجمه‌ی پیام را می‌خواند.

۲- بیان مفهوم پیام: آموزگار به کمک تصاویر مربوط به پیام، به روش پرسش و پاسخ و با مشارکت دانش‌آموزان، آن‌ها را با مفهوم پیام آشنا می‌کند. برای درک بهتر پیام، از دانش‌آموزان می‌خواهیم مصادیق و نمونه‌های دیگری از مفهوم پیام را بیان کنند.

۳- از دانش‌آموزان می‌خواهیم که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.
تبصره: می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا عباراتی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای لغات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.
پیشنهاد: خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، همزمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج - داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

جلسه‌ی دوم

الف - قاعده: قاعده‌ی مربوط به درس را به اختصار توضیح دهید و از توضیحات اضافی بپرهیزید. هیچ نیازی نیست که دانش‌آموزان مفهوم قاعده را به ذهن بسپارند؛ زیرا کسب مهارت عملی در به کار بردن این قواعد اهمیت دارد. از این رو، در ارزش‌یابی نباید از مفهوم و تعریف قواعد هیچ‌گونه پرسشی به عمل آید.

ب - پخش نوار، استماع و جمع‌خوانی: دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را از نوار گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با نوار می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

ج - قرائت عبارات جدید قرآنی: در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از عبارات قرآنی آمده است که معمولاً نکاتی مربوط به قاعده‌ی آن درس دارد. دانش‌آموزان، این عبارات را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. در ضمن، این عبارات نیز ترجمه شده است تا دانش‌آموزان با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی نیز آشنا شوند. هم‌چنین ترجمه‌ی این عبارات، دانش‌آموزان را برای فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده می‌کند.

تذکر مهم: دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی عبارات قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

د - کار در کلاس: به منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر در دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی عبارات ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به

روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. معلم پاسخ را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام تمرین‌های «کاردر کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ ولی عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

تذکر: معلم در پایان کلاس، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن در خانه و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی سوم

انس با قرآن در خانه

این بخش برای تکلیف و تمرین در خانه است. در زمان مناسب، انجام این تکلیف را به دانش‌آموزان تذکر دهید، و در جلسه‌ی پایانی هر درس، این تکلیف را بازدید و بررسی کنید. توجه شود تمرین‌های این بخش، نمونه سؤال نیست تا معلم شبیه آن‌ها را در ارزش‌یابی‌ها به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی از دانش‌آموزان بپرسد؛ بلکه هدف از این بخش، کسب مهارت در به‌کار بردن قواعد و تمرین بیشتر است.

نتیجه و ثمره‌ی اصلی آموزش و یادگیری قرآن، خواندن روزانه‌ی آن و انس دائمی با قرآن کریم است.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم (ص) و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به‌عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند. در پایان هر درس، یک صفحه از قرآن کامل آمده است. در هر زمان مناسب، دانش‌آموزان را توصیه کنید هر روز مقداری از آیات این صفحه را در خانه بخوانند.

پرسش و ارزش‌یابی

سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، ضمن انجام فعالیت‌های مختلف هر جلسه صورت می‌پذیرد.

در آخرین جلسه‌ی هر درس، ضمن این‌که تکلیف «انس با قرآن در خانه» بازدید و بررسی می‌شود از تمرینات آن، پرسش به‌عمل آمده و نتیجه‌ی آن در ارزش‌یابی مستمر منظور می‌گردد.

مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

تأکید بر حیطه‌ی عاطفی و تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرائت روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، یکی از مهم‌ترین اهداف درس قرآن است. کسب مهارت‌های مورد نظر باید به نحوی باشد که موجب تقویت و انس دائمی و علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرآن کریم گردد. از این رو، هر چند محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، دانش‌آموزان به توانایی‌های زیر دست یابند:

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به صورت روان و معمولی می‌خوانند.
 - ۲- آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.
 - ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان کودکانه توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با این توانایی، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات کتاب درسی شبیه نوار، حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
 - ۲- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن نوار آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مسجد و هیئت‌های مذهبی)، استفاده از برنامه‌های شبکه‌ی قرآن و معارف سیما، رادیو قرآن و ...
 - ۳- دانش‌آموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- آموزگار عزیز، خسته نباشید! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهار نظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

وبگاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

